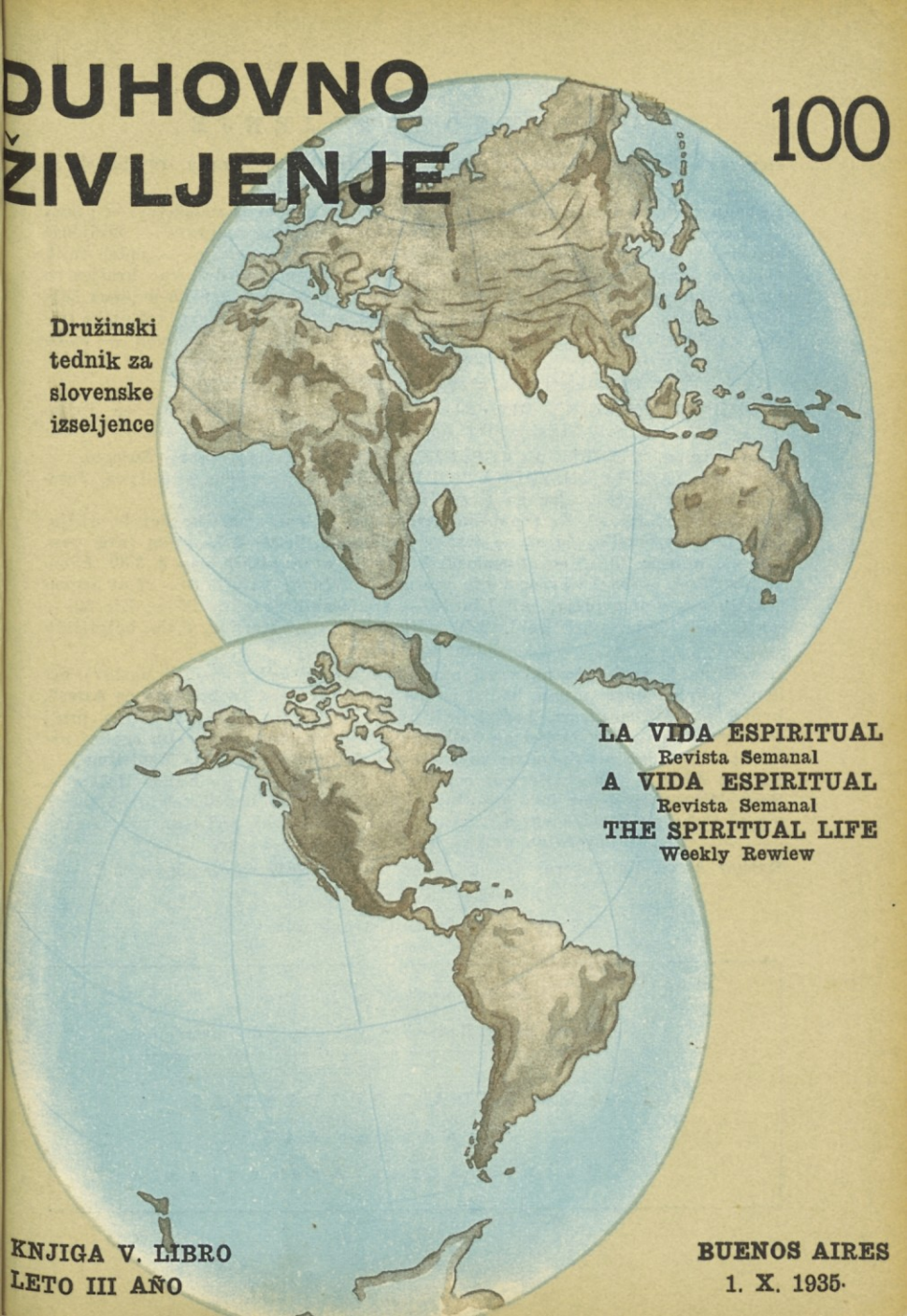

DUHOVNO ŽIVLJENJE

100

Družinski
tednik za
slovenske
izseljence

LA VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal
A VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal
THE SPIRITUAL LIFE
Weekly Review

KNJIGA V. LIBRO
LETO III AÑO

BUENOS AIRES
1. X. 1935.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

slovenska izseljenska splošno prosvetna tedenska družinska revija si je osvojila kot vodilo tale načela:

Izbrana vsebina stalne vrednosti — številni in najboljši sodelavci — pesmi in povesti — poljudno znanstveni sestavki — socijalne razprave — življenje slovenskih izseljencev — slavonspevi lepot slovenske zemlje — opisi tujih ljudi in navad in čeželá — vse kar spada v skrivnostno duhovno kraljestvo lepega, dobrega in resničnega — edina redna tedenska slovenska dopisna čela Naš mlađi rod — Ženski vestnik — službeni vestnik Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko — mnogo slik — fin papir — nizka cena — letno okrog 1.500 strani.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakokratni odgovorni izseljenski duhovnik.

Urednica ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vodopivčeva, Rosario.
Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jese-nice na Gorenjskem, Jugoslavija.

Naročnina znaša: a) Za republiko Argentino in vse ameriške dežele, vklju-čeno Severoameriške Združene države in Kanado, letno \$ 5.— mln (arg. pap. pesov), milreis 20.—, severoameriških \$ 1.50, urugvajskih pap \$ 3.50, čilen-skih \$ 35.—. — b) Za evropske in vse ostale države: letno \$ 6.— (šest argen-tinskih pesov v papirju), ali Din 70.—, francoskih frankov 25.—, Lir 20.— mark 4.50, holandskih gold. 2.50, šilingov 10.—, šterling 0.35, belgijskih frankov 35.—.

Naročnino je najboljšje nakazati naravnost upravi (glej spodnji naslov) bo-di-si v priporočenem pismu, bodisi potem bančnega čeka "sobre Buenos Aires", bodisi s poštnim girom, bodisi našemu uradniku g. Mirku Peljhanu proči službenemu potrdilu, bodisi na katerega izmed načinov, kakor jih spodaj na-vajamo, vedno s pripombo: za Duhovno življenje (La Vida Espiritual).

Buenos Aires — Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. — Banco Holandés, Bmé. Mitre 234. Kdor ima hranilno vlogo pri kateri izmed teh dveh bank, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires, La Paternal. — J. Živec. Osorio 5087, sprejema naročnino in oglase.

(Dalje na predzadnji strani ovitka.)

Naslov uredništva in uprave:

Dirección de la Redacción y de la Administración:

LA VIDA ESPIRITUAL

Condarco 545

Buenos Aires, Argentina

Stota ^v številka

Ta uvod pišem na visokem morju. Pred dnevi smo zapustili Rio de Janeiro. Noč je bila objela ta menda najslikovitejši košček zemlje. Polnoč. Samo ljubko zapognjene vrste luči so kazale zemeljske obrise, ko smo zapuščali luko. Fantastični hribi in gore, katerim smo se čudili dva dni, so bili zaviti v gosto meglo, ki se je za trenutek verdarle razmaknila, da je ljubko in slovesno zasijala iz nje ogromna in vse noči razsvjetljena Odrešenikova postava z ljubeče razprostrtimi rokami, ki kraljuje nad vsem ogromnim pristanom, na sedemsto metrov visokem Corcovado, ki se skoro navpično dviga iznad morja. Kakor da nas blagoslavlja za dolgo pot.

In sedaj smo že zdavnaj na visokem morju. Ladja vozi počasi. Polnih petnajst dni ne bomo videli zemlje. Vožnja izredno lepa. Časa dovolj za marsikatero misel.

In res romajo moje misli na vse strani, v davnino in bodočnost, domov in za tuje.

Ravno pred sto leti — 1835 — če se ne motim — so trije odlični Slovenci: Prešeren, Čop in Miha Kastelic ustanovili za slovensko literarno življenje tako pomembno Kranjske Čbelice, o kateri je pel deset let pozneje pesnik Prešeren:

Stešemo čolnič svoj si nov, z Bogom zročmo ga valovom

Podoben čolnič smo si stesali pred kratkim slovenski izseljenci. Čolnič slovenskega izseljenskega duhovnega življenja. Reviji-co **Duhovno življenje**, ki s to številko že stotič plove po širnih morjih in išče slovenske izseljence po vseh deželah po katerih so se razšli.

Duhovno življenje ni navajeno prinašati mnogih ali dolgih uvodov, obljub in načrtov ali samohvalnih ocen. V kratkem času dobrih dveh let že stotič mirno stopa pred svoje čitatelje in s svojim delom kaže, kaj da je in kaj da hoče.

Stešemo čolnič svoj si nov...

Kako kratke so te besede in vendar, koliko zgodovine je v njih.

Okorne roke so počasi gradile ta skromni čolnič slovenskega izseljenskega duhovnega življenja in ga z ljubeznijo izpopolnjevale v najbolj neugodnih okoliščinah. Moje misli uhajajo skoro v čase, ko so gradili okorno Noetovo barko. Danes lahko povem, da je bil ta čolnič tekom svojega kratkega življenja večkrat v smrtnih nevarnostih. Mnogokrat ni bilo videti nikjer več rešitve. Naš mladi idealizem in zdravi optimizem sta bila vendar kljub vsemu prevelika, da bi ju mogli vase pogoltniti lačni in kljubujoči valovi sovražnega morja.

Stešemo čolnič svoj si nov, z B o g o m zročmo ga valovom.

Pa tudi vsem našim dragim prijateljem širom sveta, v domovini ali na tujem se moramo ob tej priliki iz srea zahvaliti za njihovo zvesto in nesebično sodelovanje, našim sourednikom, sodelavcem-pisateljem, naročnikom, dobrotnikom, priporočevalcem in širiteljem.

Ko se oziram po širnem morju in tu in tam najdejo moje oči parobrod, ki hiti svojemu cilju nasproti, se mi zdi zadnja leta bolj domač sieherni izmed njih, kakor svojčas. Bog ve, če ne nosi s seboj — tako si mislim — kakih številč **Duhovnega življenja** in z njim plemenitega duhovnega veselja za toliko in toliko slovenskih src. Saj se vozi **Duhovno življenje** že v prav vse dele sveta celo v Perzijo - Iran, Indijo, Kitaj, Avstralijo, da ne govorim o Afriki ob kateri bomo pristali čez dva dni, o Severni Ameriki, Kanadi, vseh južnoameriških republikah, evropskih deželah po katerih so se naši izseljenci zlasti razšli, ali celo o domovini in v Argentini.

Spet mi prihaja na misel Vigilova basen, ki jo je prinesla št. 67 Duhovnega življenja in ki tako nazorno razlaga, da je **v slogi moč**. Vse to je namreč naše skupno delo, skupno delo urednikov, sodelavcev-pisateljev, naročnikov, oglaševalcev, dobrotnikov, priporočevalcev in širiteljev. Naj živi skupno delo. V slogi je **moč**. Naj v složnem delu raste in veliko postane tudi slovensko izseljensko duhovno življenje!

Načrtov za bodočnost tudi to pot ne bom izdajal. Preveč jih je in drzni so. Prepričan sem, da bodo vsaj nekateri že v kratkem uresničeni, v naših rokah in pred našimi očmi.

Ustanovitelj in urednik Duhovnega življenja.

Velemestna služkinja

Ko sem doma še mlada bila
sem veselo pela,
rada molila.

Rožice vse so meni cvetele,
ptičke vesele meni se pele,
zvezde migljale, rose blestele,
Vse,
vsaka najmanjša stvarica božja
je veselila moje sree.

V mestu mogočnem danes živim,
sredi prešerne gospode
se malokdaj razveselim,
ne rož ni, ne ptičie,
molitve ne verne
in menda bodo grenke solze,
žalostne skušnje,
bodočnost brez upa,
čisto uničile moje sree.

PEPCA FURLAN, BUENOS AIRES

Na tujem

Je stara že misel,
da še sonce na tujem
ne sije tako,
kakor sijalo
dema je lepo.

Njega žarki so medli,
teman njegov blesk;
naše duše na tujem
so večna bolest.

Naša srca prevzema
prečuden nemir:
domov hrepenimo,
ni doma nikjer.

O, žejni smo, lačni
sladké domovine.
Da bi nanjo ohranili
vsaj lepe spomine.

JUSTINA JERAM, BUENOS AIRES

Eksperiment profesorja W.

Motorji trimotorne zračne ladje "San Cristobal" veselo brne v svežem jutru: Aeroplan se mi zdi orjaška ptica z ogromnimi aluminijastimi peruti, ki se pripravlja na polet. Siva megla leži nad reko Rio de la Plata, ki vleče svoje motne valove proti oceanu. Nad Buenos Airesom mole nebotačniki v moder vzduh.

Sedim v mehkem pulmanu. Osemnajst nas je, poleg komodora, pilota, radiotelegrafista in valeta. Skozi široka steklena okna sije rdečkasto sonce. Pred menoj sedi mlad par. Ona pridrušeno joče in maha z robeem skozi okno. Zunaj je gruča ljudi. Komaj razločim obraze iz ramglanov. Termometer kaže dve stopinji pod ničlo.

"Ready?" vpraša komodor.

"O. K." odvrne pilot.

V visoki beli stavbi zableste optični signali. Pri vходу trimotorja odtegnejo stopnice in zapro vrata. Motorji brne s podvojenno silo. Že letimo. Zemlja beži pod nami in se oddaljuje. Palermo, hipodrom. Končno vozimo preko Rio de la Plata. Reka je tekoče blato s kovinasto svetlim bleskom. Potem planjava, nekoč polna tajne, posejana s trnjastimi rastlinami, nad katere so rasprostirali Indijanci šotore. Sedaj je plan obdelana, posejana z pšenico in bombažem; na pašnikih se pasejo milijoni glav živine. Planota je izgubila tajno in z misterjem je umrl tudi Karel May, pisatelj indijanskih praerij.

Imel sem mačka. Prejšnjo noč smo slavili poroko Adamsa in Silvije. Odhodnico smo slavili v boite Honolulu. Večer je bil tako vesel in razposajen, kot godba jaz-banda, ki je venomer ponavljala: Afrika, bum, bum. Afrika, bum, bum. V jutru smo se razšli. Doma sem našel na mizi debel ovoj od uredništva. Potni list, kreditno pismo in instrukcije. S prvim avijonom sem moral v Severno Ameriko. Tako je časninarsko življenje. Burno, polno avantur. Nimamo toplega in mirnega kota. Danes U. S. A., jutri Etiopija ali Shangai.

Enomerno brnenje me uspava. Prebudil sem se nad Mendozo. Kamor je segalo oko, trtni nasadi, iz zračne perspektive podobni strelskim jarkom v ravnih ali vijugastih črtah. V njih se gibljejo pritlikavci. Med vinogradi železna cesta in na njej majhen stroj z vagončki, kakor igrače. V kratkih presledkih spušča stroj paro ali tu gori se ni slišalo piska.

Vedno višje in višje se dvigamo. Zemlja je tako oddaljena, da je videti samo svetle ali temno zelene pege, med katerimi so opletene svetle niti: reke. Čez čas se porajajo črni prepadi in svetlo zasneženi ostri grebeni. Strahota andijskih kordiljer. Molčeča zlovešča trdnjava, iz katere uide malokdo z življenjem. Kaj je povedal Mermoz? Slišimo melankolično vekanje burje, ki prši sneg po zasneženih grebenih.

Čile, Tihi ocean. Morje je zeleno kot smaragd. Jadrnice so beli galebi z razpetimi peruti. Valovi udarjajo ob skalnato obal in se prše.

Spustimo se nizdol ko jastreb na svoj plen. Santiago. Toliko, da napolnijo tanke z bencino.

“Ready?”

“O. K.”

Zopet letimo. Ves čas ob obali Tihega oceana. Delamo oboke kot velikanska bolha. Antofagasta, Lima, Guayaquil, Tumaco. Od osemnajstih nas je ostalo devet. Drugi so izstopili v Čileju ali Boliviji. Vozimo naprej. Cristobal, Cienfuegos, Miami. Pristan Miami je skoro podoben Rio de Janeiru. V zalivu vile in kopališča. Barvasti solnčniki. Miljonarji in lepotece. Pustolovei. Razkošne jahte. Nad ladjami beli galebi z neprijetnim krikom. Črnci novijo tovore po asfaltiranih cestah. Koža se jim sveti vsled olja ali znoja.

Miami je za nami. Planota je posejana z belimi in rdečkastimi cestami, kot z pajčevinastimi nitkami. Trimotor brni. Že pet dni brni v mojih ošesih in možganih. Brni med jedjo in v spanju. Igram šah, čitam knjige ali poslušam radijo. V resnici poslušam brnenje. Mesto možgan imam v glavi motor.

“New York“ pravi komodor. Nagnemo se k oknu. Res. Pod nami so tanke igle, ki silijo v nebo. Manhattam. Reka Hudson. Otok Long Island. Kip svobode. V pristanu so zasidrane prekomorske ladje. Na ladjah plavajo zastave. V elegantnem loku se približamo zemlji. Sveder se oži. Končno pristanemo. Severna Amerika.

Koliko sem sanjal o Severni Ameriki. Šel sem v Argentino, da grem na sever, ali ostal sem na jugu. Sedaj sem v U. S. A. Sanje so se spolnile. Jutri, morda pojutranjem moram zopet v Rio de la Plata.

Presedem na nov avijon. Zopet trimotor. Zopet brnenje. Letimo preko mest, preko tvornic in jezer. Mesta so lepa, z belimi stavbami in zelenimi parki, ali tvornice so temne, z zadušljivim črnim dimom, ki ga bruhajo črna grla. V tem dimu, med mogočnimi stavbami se gibljejo ljudje ali mravlje. Najbrže so ljudje, ampak hodijo tako stlačeno k tlom, da so bolj podobni mravljam.

Vozimo se med oblaki. Oblaki so beli in peruti našega avijona so srebrne. Srebrn ptič smo, ki plove nad penečimi se valovi. Gledamo skozi šipe v belo mlečno morje. Čakamo, da vidimo delfine. Kake barve bodo delfini? Rad bi, da bi bili zlati. Pljusknili bodo v valove in bela pena bo brizgnila naša okna.

Avijon pada. Oblaki so prozornejši in polagoma se razblinijo. Pod nami je mestece. Krog mesta velikanske tovarne ali brez dima in brez saj in brez smrada. Vozimo nizko. Vidimo vojake v blestečih oklepih in svetlih čeladah. V bojnih vozeh na dveh kolesih, ki jih vlečejo mogočni črni vranci. Vitezi v zlatih in srebrnih oblekah. Vojna! Puščice frče po zraku, sulice sekajo v oklepe. Katapult meče vročo smolo in ogenj na sovražnika. Ranjenici padajo pod kolesja in konjenike in obleže nepremično.

Nekdo maha z roko in kriči v megafon. Sedaj sem razumel. Hollywood.

Pristanemo. Pod nami je hotel. Krog letala skrbno negovan angleški park. Stopim v hotel. Sobe so majhne ali udobne. Omara miza in dva fotelja. Ni postelje. Valet se nasmehne. Pritisne na gumb in postelja se nagne iz omare. Made in U. S. A.

Ležem in zaspim. Sanjam, da sem v aeroplanu s šestimi motorji. Letimo preko oceana. Pod nami se peni zeleno morje. Potem se aeroplan nagne in butne v vodo. Pogreznem se v zeleno poltemo ali aeroplan leti povsem normalno naprej. Kakšne čudeže vidimo: ribe s svetilkami na nosu, na hrbtu ali repu; svetilke med rastlinami in svetilke na hribih in dolinah. Luči so rdeče, bele, zelene in modre. Najbolj me motijo rumene luči.

Prebudim se, zunaj je jutro. Odprem okno in diham sveži

Desno: Spomin na lanski mednarodni evharistični kongres v Buenos Airesu.

zrak. Telovadim nekoliko švedske gimnastike in boksiram z nevidnim nasprotnikom. Boks mi je rešil v Avstraliji življenje.

Telefoniram. Da, profesor W. je doma in me rad sprejme. Mister Hirst je kolosalen. Z veliko spretnostjo organizira intervjuje in zna odstraniti vsako zapreko.

Sedem v cab. Avto je rumen. Z očmi iščem Greto Garbo, Ano Sten ali Marleno Dietrich. Ne vidim nobene. Krenemo v predmestje in potem v gozd sadnega drevja. Čez deset minut smo pred precej zapuščenim poslopjem. Bršljan je prepredel zidovje, v katerem manjka mestoma omet. Na vrtu raste poleg rož plevel in poleg solnčnic rdeči mak.

Pozvonim. Prikaže se suhljat obraz.

“?”

Želel bi govoriti z gospodom profesorjem W. Sem žurnalist iz Buenos Airesa.

“Izvolite“, pravi vljudno.

Grem za njim. Pelje me v hal. Čakam. Odpro se stranska vrata. Profesor me motri s sivimi, močnimi ali odkritosrčnimi očmi. Predstavim se. Pokloni se in mi pomoli roko.

“How do you do?“ vpraša prijazno.

“How do you do?“ vprašam jaz.

Stopiva v pisarno. Vseposvod knjige; na mizi, na stoli, po tleh. Na steni nekaj bakrorezov. Skozi okno se vidi planjavo, kjer vlada prijetna tišina.

“Oprostite neredu“, se vljudno oprošča profesor.

“Ste zdravnik?“ vprašam.

“Ne, samo kémik in fizik“.

“Vaši senzacionalni eksperimenti so vzbudili v južni Ameriki prav posebno zanimanje. Želeli bi natančnejših podatkov o vaši teoriji.“

“Razpolagajte z menoj, prosim.“

“Čital sem v avijonu razpravo doktorja Morissa F., ki pobija vaše eksperimente.“

“Dr. F. ne pozna detaljev moje teorije. Nikjer nisem priobčil natančnejših podatkov o mojem sistemu in tudi ne sprejemem rad reporterjev preveč bujne fantazije, ki bodo drugi dan pisali v svojih listih, da sem zaljubljen v Greto Garbo.“

Sledim profesorju. Pelje me v drugo sobo. Sredi sobe omara z dvojnimi stekli. V omari gorila. Otrpnjena je. Na odprtih očeh,

na gobcu in na dlaki se blesti slana. Termometer kaže 20 stopinj pod ničlo. Pod se lahko treslja. Nekje spodaj enakomerno delujejo motorji in kompresorji. Diši po amonijaku in metilu.

“Gorila je že pet dni v omari. Nameravam ga držati še nadaljnih pet dni. Upam, da tudi tokrat ne bom imel za poživljenje posebnih težkoč. Prihodnjič ga izpostavim mrazu za par mesecev. Povdarjam: žival ne umrje, temveč samo otrpne. Zato sem tudi uporabil izraz poživljenja in ne oživljenje. Teorično se prvi dan eksperimenta, strukture in svojstva materije nič ne spremenijo, ker nizka temperatura samo ohranja in onemogoča razkrajanje. Jasno je, da v nizki temperaturi prenehajo s svojim delovanjem srce, možgani in drugi človeški organi, ampak ker se telo in materija ne razkrajata, telo ne umrje.

Proces otrpnjenja ni težak, ampak poživljenje je še titansko delo. Najprej je treba spraviti telo v normalno temperaturo in istočasno se vzbudi umetnim potom dihanje. Kri prične tako zopet delovati in krožiti po žilah. Življenje se oglasa v materiji.“

Profesor pogleda na termometer in na uro. Zapiše nekaj v knjigo. Opica gleda na nas z topimi otrplimi očmi.

“Ta gorila je že enkrat izkusila eksperiment otrpnjenja in poživljenja. Poskus se je popolnoma posrečil. Ali njegovega tovariša nisem mogel več zbuditi. Avtopsija je pokazala, da je imela teško srčno nervozo. Najbrže je bil to vzrok ponesrečenega poizkusa”.

“Se da ta eksperiment poskusiti tudi na ljudeh?”

“Brez dvoma. Sprejel sem že nekoliko stotin ponudb ljudi, ki se hočejo izpostaviti temu eksperimentu. Toda policija je poizkuse na ljudeh prepovedala.”

“Imajo ti eksperimenti kak praktični pomen v kemičnem, fizičnem ali medicinskem oziru?”

“Velikanski pomen, gospod urednik. Posebno na medicinskem polju. Na primer pri tuberkulozi. Še danes niso odkrili nobenega gotovega leka napram tej bolezni. Koch-ovi bacili so zelo ustrajni. Uzdreže par dni celo v nizkih temperaturah. Ako otrpnemo človeško telo in ga izpostavimo teden ali več, dvajsetim ali tridesetim stopinjam pod ničlo, umrjejo vsi Koch-ovi bacili. In tako tudi druge škodljive bakterije. Telo postane dobesedno novo, prerojeno.”

“Ali se pri poživelem telesu ne požive tudi bakterije in bacili.”

“Ne, ker bi bilo treba sicer dihalnih vaj in drugih poživljajočih pripomočkov pri vsakem poedinem bacilu. Bacil umrje”.

“To je fantastično, gospod profesor. Ako se vam posrečijo ti eksperimenti, vam bo hvaležno celo človeštvo.”

“Toda policija tega ne razume kakor vidite.”

“Žal.”

Profesor je znova pogledal na termometer in je privil nekoliko regulacijsko zaklopko.

“V južni Ameriki bo imela ta metoda svoj poseben pomen. Tam imate velikansko bogastvo govedi. Na mesto zmrznjenega mesa bodo izvažali živino v otrpnjenem stanju. Kadar bodo cene ugodne, se že na mestu, v Evropi žival zopet obudi in kupei bodo imeli na razpolago slastno in sveže meso.”

“Velik problem v slučaju vojske je vzdrževanje ujetnikov. Po vaši metodi bodo ujetnike enostavno otrpnili in jih spravili na varno v skladišča.”

“Kajpak,” je potrdil smeje profesor. “Vsakemu bodo dali etiketo, da vedo kje je posameznik spravljen. Samo bejim se, da v prihodnji vojski ne bo ujetnikov. Plini, smrtni žarki in takole naprej...”

“Gospod profesor. Ali vas smem prositi za posebno koncesijo?”

“Prosim, ako je v moji moči...”

“Ako smem prisostvovati prebujevanju gorile, ki jo boste poživili, kakor ste omenili čez pet dni? Argentinsko publiko bi podrobnosti o tem poživljanju zelo zanimale.”

“Z veseljem, gospod. Kje stanujete sedaj?”

“V Hollywoodu v hotelu “Empire.”

“Izborno. Telefoniral vam bom.”

Rumen cab drči zopet med sadnim drevjem. Na nebu vise mali beli oblaki, ki izgledajo kot čreda ovac. Šofer pritiska na klaxon pri vsakem ovinku. Pred menoj je Hollywood...

Zdrava Marija

Počasi je ugasnilo žgoče brazilsko sonce. Večerno nebo je objela zarja in usahnila. Tih in otožen je usahnil v njej šumni dan. Večerni zvon je sladko in ubrano zadonel v padajoči mrak.

Zdrava Marija...

Trenutki češčenja, prošenj in upanja. Vesoljstvo se klanja, duše molijo, kolena se upogibljejo in vsa narava se mi zdi, da šepeče: Zdrava Marija.

To je Tvoja ura, Mati... Ura, ko sprejemaš naše pozdrave, poslušaj naše vzdihe in tisočerm deliš balzam sladke tolažbe.

Ko poslušam ta mili zvon, se mi nehote umiri srce, žgoča bol se ublaži, solza ni več tako grenka, zapuščenosti zavest ne več tako bridka. Saj nam je to zvonenje tako znano, ljubo, domače. Moj duh hiti daleč čez širni ocean v domačo vasico, poišče skromno cerkvico, posluša domači zvon. Isti glasovi večerne molitve, samo bolj otožni, bolj tihi in še bolj milo se mi zdi, da prosijo, kakor nekdanj. Ista Mati misli na svoje deco, komorkoli se je že razkropila po širnem svetu.

Zdrava Marija...

To je molitev ubogih in zatiranih, trpečih, ponižanih in razžaljenih, ki neumevani živijo žalostno življenje pod tujim soncem. To je molitev sirot...

In glejte, te sirote z vsem svojim strašnim trpljenjem, z vso krivico, ki jih bije v obraz, z dušo polno obupa in žalosti, klonijo svoje glave in upogibljejo kolena, tolažbe iščejo in najdejo.

Pozdravljen in blagoslovljen večerni zvon, ki iz tujega stolpa prinašaš domače glasove! Zdrava, Marija!

Lepote nase zemlje

(Nemško piše Regina Krick.)

Malo je dežel, ki bi toliko pisali o njih ko o Jugoslaviji. A ti opisi veljajo večinoma vabljevemu, skrivnostnemu orijentu. Macedonije in pradavnim, beneškim palačam Dalmacije in njenemu sinjemu morju južnih deželá. Slovenija pa, ki je bržkone gledena pokrajine najlepši del jugoslovanske države, je v inozemstvu najmanj znana. Kdor je delj časa živel v Sloveniji, mu za zmeraj zajame dušo ta čarobna dežela. Spet in spet se mu v hrepenceh mislih prikazujejo njene podobe.

Noči v mesečini, kako so prelestne, če v njih zvenijo s tihimi pošumevanjem Save, svete reke Jugoslavije, sladko-otožne slovenske pravljične pesmi! Ko zagorijo ko žgoči plameni listnati jesenski gozdovi krog trupel gorá, ko iz bodičastih ovojev padajo kostanji na tla, ko se začne po obširnih vinogradih trgateg: to je najčarobnejši letni čas Slovenije.

Nato sledijo temni večeri pozne jeseni strahotnih lepot, ko polzijo spłavi ko prikazni skozi mokro meglo po svinčenosivih vodah. In viharne noči, ki v njih lajajo lisice in se krik sove družijo s smehom divjih golobov!

Ondi, kjer so vasi že bolj redke in so hoste ko pragozdovi, šušlja hrastovo listje po zelenem barju in te vabijo večje na spoljzke steze, kamor ne more stopiti nobena človeška noga. Volčji lajež dramí globoki molk gozdnih noči in pihaje izteza ris svojo četverooglato glavo iz skrite gošče. Ko halje duhov plahutajo peruti sove-uharice, ki straši ponoči po gozdovih, ki se jih ogibljejo ljudje, in frfota čez jaso liki velikanski senci nad pobledelim mahom.

To so noči, v katerih zaživi "divji lov" po mrkih soteskah in je slišati glas roga in pokanje pušk in lajež psov. Tedaj se nihče ne upa iz varnega zavetja hiš, saj blodi krog marsikake domačije pravljičica o zlohotnih nakanah divjega lovea. Ko se sneg še niti popolnoma ne otaja, že so tla gozdov pokrita z milijoni belih in lilastih podleskov.

Slovenija ni skoraj nikoli brez cvetja. Pozimi cveto se v snegu belolistnati telogi in kjer le malce odleze snežena odeja, že se razevetejo zvončki in zelene čemerike. — Kakor so gozdnati hribi Slovenije najpopolnejša podoba romantike, tako je pa na drugi strani veličasten alpski svet.

Vsa dežela je polna pebožnih legend in pravljic, ki govorijo o povodnem možu, o čarovnicah, o duhovih in strahovih; dalje o pripovedkah, ki v njih nastopajo rojenice, kjer kopljejo zaklade, kjer so odrešene grajske gospodične in so ubiti zmaji in lintverni.

Marsikaka pripovedka, ko ona o divjem lovcu in čarostrelec, ki biva v Logarski dolini, koder je krog in krog polno pečin, je brez dvoma germanskega izvora. Prav svojska pa je slovenska pripovedka o Judežu Iškarijotu, ki je čudovito podobna grški zgodbi o Edipu:

Ko je bil Judež rojen, so mu rojenice prerokovale, da bo svojega očeta ubil, se s svojo materjo poročil in izdal Zveličarja. Ko je nesrečna mati zvedela za to prerokbo, je vrgla otroka v vodo. Njen mož, ki se je zgrozil spricho takega dejanja, jo je zapustil in se naselil v nekem daljnem kraju. Valovi so zanesli malčka k nekemu mlinu, mlinar ga je rešil in ga obdržal pri sebi. Judež je rasel in je bil hudoben fant in nekega dne je na paši ubil sina svojega dobrotnika. Nato je pobegnil in se uдинjal v službo pri nekem kmetu, ki je bil njegov oče. Ne da bi poznala drug drugega, sta prijateljsko živela skupaj, dokler ni Judež ubil svojega gospodarja. Ko se je spet potikal okoli, je prišel na neko kmetijo, last neke vdove, ki jo je bil zapustil njen mož in je zato zasnubila Judeža. Le malo časa sta bila poročena, pa je kmetica po materinem znamenju na prsih spoznala Judeža. Ko mu je povedala, kaj so mu bile rojenice prerokovale, se je Judež ves zmeden odvrnil od nje in je odšel, rekoč: "Zdaj grem, da poiščem onega, ki bo odvezel grehe tega sveta. In prej ne bom miroval, dokler ga ne bom našel."

In zares ni imel nikjer obstanka, dokler se ni izpolnil še tretji del prerokbe.

Neskončno mnogo je v Sloveniji gradov in graščin. Kolikor jih ni v razvalinah, pa še dandanes bivajo v njih plemiške in patricijske družine Slovenije.

Karkoli ima Slovenija prirodnih lepot, je njen najlepši del tisti, ki leži med Zidanim mostom in Krškim; najčarobnejša točka pa je Rajhenburg.

Ondi ob zelenkasti, na široko tekoči Savi, ki je meja med biv-

šo Spodnjo Štajersko in Kranjsko, se dvigajo na obeh straneh reke z gozdovi obrasli hribi. Tik nad vodo štrli v nebo mrkosivo zidovje gradu, nekoč gnezdo hudih roparskih vitezov, ki so ograjali trgovske tovore po cestah in na splavih. Prav nad njim, na strmi pečini, pa čepi še en grad z veličastnim obzidjem in tu je zdaj samostan trapistov.

Trapistovski samostan je sredi gozdne pokrajine, ki sliči prelestnemu parku. Na vse strani je čaroben razgled, omamljivo lepa so pota pod mogočnimi, starimi listnatimi drevesi, izmed katerih je nekaj velikanskih eksotičnih dreves in mnogo je domačih in inozemskih iglavcev. Najlepši pa je široki drevored starih kostanjev širokih vej; spodnje velice se skoraj dotikajo trat na obeh straneh poti, ki vodi na samostansko pokopališče, kjer počivajo mrtvi menihi brez krst, v samih kutah pod golimi gomilami.

Divje romantičen je oni kraj, kjer pečina, ki je na njej grad, strmo pada navzdol k strahotnemu obvodnemu gradu. Če se razgleduješ s sadovnjaka, se ti dozdeva, ko da se potaplja grad s svojimi rjavordečimi strehami v morju neskončnih gozdov.

Ali je sploh moči pozabiti ono čudovito, dolgo pot po grebenu Mahorijeve gore do pristave in razsežnih vinogradov trapistov? Vedno greš pod krošnjami hrastov in bukev in med vinogradi pa skozi temačne gozdove pravih kostanjev. Svojsko lepi so razgledi na hribe, njive, gozdove, cvetoče travnike, koder krvavijo šopi rdečih, divjih nageljčkov in na srebrni trak reke, na bele, majhne hribovske kapelice tja do slikovitega gnezdeca Krškega, ki je venomer v senci in kjer se bohotno razcvitajo na tratih divji tulipani. Vsega tega se za zmeraj zvesto spominjaš.

Spomladi je na Mahorijevi gori pravi pravcati češnjev paradiž. Cvetoči sneg pokriva lične domačije v njih gozdni samoti in vrh hriba, tam krog starinske, častitljive romarske kapelice, ki stoji ko sredi zelene planine, se vseposvoda razcvitajo krasne, pisane travniške rože. Krog in krog se dvigajo skupine gorá v svetlem, pomladnem zelenju in temna jelovina je vmes ko črna senca.

Mogočen grad, ki so ga l. 1127. sezidali na povelje salburškega nadškofa zoper madjarske napade, je zmagovito preстал vse sovražne naskoke.

Od mičnega grajskega vrtiča, kjer rastejo cvetlice vseh vrst, te povede ozka klavzurna steza po gostem gozdu po hribu navzdol. Po tej stezi hodijo le menihi in nekateri med njimi so zelo učeni. Spodaj je čudovito lepa "tiha" ali "globoka" dolina, ki jo malo-

kdo pozna in kjer se zdi, da živijo vse vilinske pravljice.

Kako brezmejno lepe so one zamotane steze v širnih gozdovih, kjer cvetejo ciklame in pasji zob, temnomodre potočnice in svojske alpske rože. V teh neskončnih gozdovih so "tuji ribniki", raztresene kmetije in razpadli mlini in v nekem gozdu dehti mnogo belih orhidej.

Zarana ob dveh — o velikih praznikih celo ob eni — zazvoni samostanski zvonček, ki kliče menihe k jutranji sv. maši. Glas zvona se druži s pobožnim šuštanjem in pošumevanjem gozda. Nikjer ne moreš tako uživati vsebine Scheffelovega nesmrtnega "Ek keharda", ko v senci tega prastarega samostanskega gradu. Na nasprotni, kranjski strani so v senci gozdov, obdani z mrmrajočimi valovi Save gosposki gradovi in na nizkem griču stoji veličasten grad Brežice, ki ima četvero mogočnih, popolnoma različnih stolpov.

Bled je radi svoje lege biser v kroni krasnega Bohinja. Vsa ljubkost, vsa mogočna prelest gorske pokrajine obkroža to jezero, ki poje o njem slovenski pesnik Prešeren, da stoji v ozadju ogromni ledeniki.

Nasproti znanemu zdravilišču, ki ima kar preveč hotelov, gostišč in vil, štrli na strmih, ko stena dvigajočih se skalah grad Bled in gleda na ljubko, majhno jezero. Grad je, kakor večina slovenskih gradov, zelo star. Zakaj že 10. aprila 1004 ga je nemški cesar Henrik II. podaril brixensškemu škofu Albuinu z velikimi posestvi v okolici tja do Bohinjskega jezera vred.

Sredi jezera je majhen otok z romarsko cerkvico in "prošnjim zvonom", kar zelo množi romantično čudo pokrajine. Nekoč — v časih Črtomira, je bila tu videti podoba boginje Žive. "... Ob slapu mlade Save... pri Savici... se je dal Črtomir krstiti.

Med strmimi skalnatimi stebri se iskreče peni beli slap. Grozeče stene brez poti strmijo na eni strani prelestnega Bohinjskega jezera, kraljestva pravljичnega Zlatoroga, na drugi strani pa ga obdajajo temni gorski gozdovi. Čudovito lepa je alpska bujnost Bohinja, zlasti v triglavskem območju. Najmogočnejši je vtis v dolini Vrata, ki jo veličastno zapira severna stena Triglava, in pa pri Planici.

Prav svojski je Vintgar pri Bledu. Tu se bori Radovina, neugnano dete sneženih, lesketajočih se gorá, in divja, se peni, dela slapove in si utira pot med visokimi, nedostopnimi stenami, pečin in neizmernimi brezdni. Nihče ne more brez občudovanja

zapustiti eno uro dolge poti med soteskami Vintgarja. Če je sploh mogoče povečati lepoto in svojskost slovenskih alpskih pokrajin, tedaj se to zgodi zlasti v maju na visoki, razgledov polni Golici, ki je polna neizmernih trat belih narcis.

Številni turisti se vračajo tedaj na večere z velikanskimi šopi narcis domov in ves ljubljanski evetlični trg je ko morje dehtečih, belih cvetov narcis. Vso pot do planinske kočice na vrhu se raztezajo med krasnimi smrekovimi gozdovi cvetoči travniki narcis. Vsa okolica je ena sama opojnost cvetja.

Slovenske gore imajo vso znano alpsko floro in tudi take alpske rastline, ki jih težko najdeš drugje. Na Sv. Katarini pri Ljubljani cvete Daphna Blagoyana, rumenkastobela "kraljevska roža" Kranjske, ki jo je prepovedano trgati.

Vseposvod so pota naravnost očarljivo lepa. Križi in znamenja stojijo prav slikovito kraj vaških, gozdnih in travniških potov, v ozadju pa so nazobčani vrhovi gorá. Tudi slovenske kmetiške hiše so pogostoma kaj ljubke. Zlasti prisrčne so v senčnih samotah skalnatih gorá.

Pod Kamniškimi in Savinjskimi Alpami je nepopisno lepa Logarska dolina, kraljestvo divjih lovecev. Vanjo prideš ko skozi mogočna vrata in zagledaš krog in krog čudovito lepo sliko, ki se veličastno končuje v Kamniških planinah.

Malo znano, dasi ena izmed najčudovitejših alpskih pokrajin sploh je Jezersko. Čeprav ni ondi dandanes nobenih jezer več, vendar so velikanski okameneli vrhovi njegovih gorá in divje hrumeči hudourniki in nedotekljiva prirodnost v divji romantični samoti nekaj najlepšega, kar premore alpski svet.

Med Zagorjem in Savo te iznenadi slikovitost Save. Med visokimi, strmimi pečinami in skalnatimi stenami divje in peneče hrumi in šumi tako svojska, ko smaragd zelena Sava. Tudi tu je blizu obrežja in po dolinah mnogo omamno-romantičnih gradov in razvalin. Nekateri stoje na strmih, težko dostopnih višavah sredi velikanskih, črnih jelovih gozdov, ki so polni soparnega vzduha po borovnicah.

Izredno lepa je lega raznih kopališč Slovenije. Zlasti ležijo lepo Rimske toplice, pa Rogaška slatina. Čudovito lepi so izleti po Pohorju, ki ima polno krasnih gozdov in majhnih gorskih jezer.

Ljubko leži Tržič pod Karavankami. Slikovite so oblike skalovja in velik je grad barona Borna, ki ima v alpskem revirju go-

¡NUNCA MÁS LOS UNOS A LOS OTROS!

Cuadro de F. Kaskel'ine.

jišče kozorogov (divjih kozlov), katerih je zdaj že malo na svetu.

Svet zase je del Slovenije med Novim mestom in Krškimi. Tu je taka množica gradov in graščin, da jih ni toliko niti v Nemčiji ob Renu, niti v Avstriji ob Donavi med Požunom in Dunajem, da, niti ne v vsem slavnem delu Tirolske med Bozenom in Meranom.

Že Abraham a Santa Clara, svetovno znani pridigar cerkve sv. Štefana na Dunaju, je dejal v 17. stoletju, da je Kranjska "čudež vseh čudežev".

Velikanske gozdove, ki so polni jam, obkrožajo pravljici Go rjanci. Skrivnostna Krka, ki med vrbami in topoli zdaj naglo hiti dalje, zdaj spet tvori s trnjem obrasle ribnike in se razvije v majhna, otočkov polna jezera, ima nešteto čapelj, divjih rac in drugih povodnih ptičev, ki poživljajo njene bregove. — Tukaj so pred graščinami in gradovi trate vse pisane in prepolne samega lilastega podleska in v maju — liki na Golici — so povsod množica belih nareis.

SKUPINA SLOVENCEV Z SVOJIMI ZASTAVAMI

Pričujoča slika je bila povzeta lansko leto ob priliki svečane procesije zadnji dan XXXII. mednarodnega evharističnega kongresa v Buenos Airesu.

Anton Polzelnik, New York.

Slovenska izseljenska mladina v Severni Ameriki

Po vzgledu vernih Ircev in drugih slovanskih in neslovanskih katoliških narodov, so se tudi Slovenci že prav kmalu po svojem prihodu v novo domovino začeli združevati in organizirati. Zlasti so si zgradili svojih lastnih cerkva, šol in narodnih domov. Iz domovine so prišli za njimi domači duhovniki, redovnice - učiteljice in tudi nekaj drugih slovenskih izobražencev, ki so samo po sebi umevno odlično in odločilno in navadno zelo nesebično sodelovali pri tem hvalevrednem združevanju.

Slovenski izseljenci v Severni Ameriki razpolagajo danes s štirideset in dvema slovenskima župnijama in petnajstimi slovenskimi šolami po katerih skrbni vzgojitelji, večinoma redovnice, z ljubečo skrbje vzgajajo in Bogu in domovini ohranjajo deco slovenskih staršev. Pežrtvovavnost teh naših sester je brez primere. Brez njih bi bile slovenske šole v Severni Ameriki onostavno nemogoče.

Da bomo nekoliko bolj spoznali veliko požrtvovavnost slovenskih izseljencov v Severni Ameriki, je treba vsekakor poudariti, da so morali ti izseljenci sami zidati in da morajo še danes s prostovoljnimi darovi sami vzdrževati svoje cerkve, šole, društvene domove, duhovnike, učitelje, kar pomeni vsako leto ogromne svote, ki jih je treba odtrgati in jih odšteti v dobrodelne namere. Jasno je, da morajo plačevati naši ljudje poleg tega tudi vse pristojbine za državne šole od katerih nimajo nobenih koristi, ker jih njihovi otroci ne obiskujejo. Severoameriškim Slovencem moremo torej zaradi njihove velike požrtvovavnosti samo častitati.

Največja slovenska šola v Severni Ameriki je klivlenska župnijska šola svetega Vida na kateri poučuje osemnajst redovnic in kjer se šola 1.900 deklie in dečkov.

Seveda niti te razmeroma redke slovenske šole niso take, kakor si morda mislijo ali bi si želeli doma. Njihov učni jezik je angleški. Vendar se uči po njih mladina tudi slovenskega branja in pisanja, slovenske zgodovine in zemljepisja in verouka v domačem slovenskem jeziku. Poleg angleških pesmi pojeje tudi slovenske.

Smisel za slovensko pesem se je posebno zadnje čase razveseljivo poživil. Ni redko, da nastopijo slovenski mladinski zbori s petsto ali tudi še več mladimi pevci. Kako se topi srce dobri materi in skrbnemu očetu, ko zasliši v cerkvi domače petje iz grl lastnih otrok, ki bi brez slovenskih duhovnikov in redovnic čebeljali v sami tuji angleščini, ki se je ne more odrasel človek nikdar povsem priučiti in mu vedno ostane tuja govorica. Kako lepi spomini na srečna mlada leta se porajajo v njihovih sreih. Kako blagodejno mora vplivati vse to na ohranjenje domačega duha v mrzli tujini. Ali kadar nastopa slovenska deca v raznih domačih igrah in predstavah, na primer za velike praznike, ali za procesije svetega Rešnjega Telesa ali ob domačih družinskih slavnostih.

Poleg šole slovenski izseljenski mladini tudi starši, knjige in časopisi pripovedujejo o domovini njihovih dedov in menda ni nikogar, ki bi si o takem pripovedovanju ne zaželel v svoje ali svojih staršev rojstno vas med slovenska polja, na vasi, med vinci-grade, na senožeti, na travnike, in planine, na božja pota in na sejme, v slovenska mesteca, trge, na vasi, zlasti pa v našo prestolico belo Ljubljano. O, takrat se tako rada sama začne, najprej v srečo in potihem, nato pa na ves glas:

Oj dom preljubi, kje si ti,

Srce po tebi hrepeni.

nazaj domov si spet želim.

Na tuji zemlji tu živim,

Marsikateri Slovenec odide po dolгих letih sam ali z vso družino v domače kraje na obisk. Še enkrat bi se rad navžil domače toplote, še enkrat poslovil od rodne grude. Tako tudi v Ameriki rojena dočca dositkrat spozna slovensko domovino na svoje lastne oči, se je potem še večkrat spominja in tudi drugim pravi o nji.

Naravnost ganljivo je s kakšnim navdušenjem da se zbirajo slovenski izseljenci h številnim filmskim slikam iz stare domovine. Za te filme ima posebno veliko zaslug naš znani in odlični rojak gospod Anton Grdina. Kako rada se takrat spet razvname slovenska pesem in zaziblje izseljence v stare dobre čase:

Dežela ljuba, kje ležiš,

ki jezik moj mi govoriš,

kjer znanci moji še živijo,

prijatli moji v grobih spe !

Zdihujem vprašam vedno: kje?

Prijatli, k Vam želi srce!

Perut imeti si želim,
da k vam domov ko ptič zletim.

Gledališka dvorana je poleg cerkve in šole in domače hiše in slovenske knjige in lista najvažnejše gojišče naše domače misli v Severni Ameriki. Zlasti ob nedeljah in zimskih večerih se tu v velikem številu zbira naša mladina h poučnim predavanjem in zanimivim igram. Te dvorane so mladini dostikrat drugi dom in veliko večjega pomena, kakor pa na primer pri nas doma na deželi.

Kljub vsemu je mišljenje mladine drugačno, kakor je mišljenje njihovih na Slovenskem rojenih in vzgojenih stašev. Tudi slovenska mladina v Severni Ameriki je amerikanizirana, na svoj način čuvstvuje, umeva in živi. Povsem drugače, kakor v stari domovini.

Mnogo nadarjenih mladih Slovencev je že dovršilo v tujini srednje in visoke šole ter doseglo poklice zdravnikov, advokatov, duhovnikov, profesorjev. Kako škoda je, da jih doma skoro nič ne poznajo, da ni domovina nikdar niti poizkusila navezati z njimi kako ožjih stikov. In vendar, kake važnosti bi bili lahko zanje ti dragoceni in resnični prijatelji. Saj so dostikrat zaposleni v prav uglednih in vplivnih javnih ali državnih službah.

V nedeljo dne 6. oktobra, bo ob 10 uri dopoldne v cerkvi svete Neže na Paternalu, Avalos 250; Slovenska sveta maša s petjem. Po sveti maši pete litanije z blagoslovom.

Prva obletnica 32. mednarodnega evharističnega kongresa v Buenos Airesu

Kakor smo svoječasnó že objavili na tem mestu, glede programa prve obletnice XXXII. mednarodnega evharist. kongresa se je isti zelo izpremenil. Za nas Slovence pride v poštev v prvi vrsti nedelja, dne 6. oktobra, ki je obenem tudi Slovenski Evharistični dan, na kar se ponovno opozarjajo vsi Slovenski Katoliki, da se za zagotovo udeležijo istega dne svete maše ob 10. uri v cerkvi Sv. Neže na Paternalu.

Dne 12. oktobra to je ravno na dan obletnice zaključka Evh. Kongresa se priporoča vsem možem in fantom, da se vdeležijo Pontifikalne svete maše od 1/29. uri na Plaza de Mayo. Zraven zgodovinske piramide bode postavljen oltar, pri katerem bo tukajšnji nadškof služil sv. mašo. Med sv. mašo bode 50 duhovnikov delilo sv. obhajilo, in to samo za moške. Priporoča se vsem tistim, kateri niso poprej mogli opraviti sv. spoved, da bode v istem času v bližnji katedrali na razpolago veliko število spovednikov. Kakor je že bilo omenjeno popoldne istega dne ob 3. uri se vrši iz Plaza de Mayo po Av. de Mayo na Plaza Congreso svečana procesija katere se udeleži tudi predsednik tukajšnje Republike Gral. Avgustin P. Justo v spremstvu številnih škofov, diplomatskega kora in ostalih članov vlade. Kakor lansko leto bode tudi letos sodelovalo okrog 3000 članov pomožne policije ki so se prostovoljno prijavili za izvrševanje rediteljske službe, tako da pode red popolnoma zagotovljen. Tokrat se mi Slovenci svečane procesije ne udeležimo kakor lansko leto, ker bode dovoljeno kot častno spremstvo zastavam samo 4 osebe. Vsi ostali naj se udeležijo procesije z ostalimi skupinami, kakor komu kaže. Na Plaza Congreso bode postavljen oltar, pri katerem bo S. E. R. Monseñor F. Cortessi podelil vernikom blagoslov z najsvetejšim. Istega dne ob 2. uri popoldan bode na Avenida Costanera blagoslovljen temeljni kamen za Votivno cerkev. V temeljni kamen bode istega dne vstavljen kamenček, kateri je prispel te dni iz Rima z avijonom blagoslovljen po Sv. Očetu Piju XI. Ta akt se izvrši bolj privatno in bode kumoval državni predsednik. Takoj po obavljenem blagoslovu kamna se celokupno spremstvo predsednika Republike poda na Plaza de Mayo, da prisostvuje svečani procesiji. Dal Bog obilo blagoslova vsem udeležencem.

Don Orione

Malo ljudi je zbudilo v Buenos Airesu toliko pozornosti, kakor don Orione. Tisoč neverjetnih zgodb smo že slišali o njem. "Či čuda, če smo ga nestrpno pričakovali.

Osebnost

Moram reči, da me je nekoliko razočaral. Šestdesetleten, nekoliko upognjen. Srednje postave, temnega obraza, kateremu dajejo široke obrvi poseben značaj. Oblečen je prepresto, nekoliko starodmodno. Ko gre po cesti, gleda v tla, kakor da ga obdajajoči svet ne zanima.

Pred altarjem

V mašnem oblačilu, sklonjen pred stopnjicami altarja. Daroval nam bo sveto daritev. Naše oči spremljajo sleherno njegovo kretnjo. Gloria... Sanctus... Rad bi bil prevzet njegove silne vere in ljubezni. Povzdigovanje. Obhajilo. To je svetnik, tak je bil moj sklep.

Mladost

Don Orione je bil Boskov gojenec. Salezijanec ne bo, mu je prerokoval veliki don Bosko, ampak novo cerkveno družbo bo osnoval. O Bosku govori Orione vedno z velikim spoštovanjem in ljubeznijo.

Že kot študent je Orione rad pomagal manj nadarjenim tovarišem izdelovati šolske naloge. Z njimi je delil svoj vsakdanji kruh. Sam se je zadovoljeval z najslabšim in najpotrebnejšim.

Bil je še bogoslovec, ko je začel zbirati okrog sebe poulično mladež in se je pečal z mislijo, da bi ustanovil zavod za vse pozabljene in zapuščene. Škof ga je čislal in je blagoslovil njegovo misel in njegovo delo.

Nekega dne ga vendar škof nenadoma pokliče, trdo sprejme in čudno nagovori: "Orione, vzel ti bom blagoslov, ker počenjša neumnosti..."

Kaj se je zgodilo?

Orione je bil našel človeka, ki mu je bil pripravljen proti

dvestotim liram polletne najemnine odstopiti prav primeren prostor za njegov zavod. Ponudba je bila ugodna. Orione je sprejme čeprav ni imel nobene lire v žepu.

Škof je nemudoma zvedel, kaj se je zgodilo. Računal je, da mu bo napravil mladi Orione sitnosti, zato ga je poklical in sprejel kakor smo zapisali zgoraj.

Spotoma

Spotoma je srečala veselega fanta mestna gospa, ki je poznala njegovo vnemo in sposobnost in imela svojega fanta v nekem vzgojevalnem zavodu, kjer je plačevala zanj letno po štiristo lir.

“Kaj pa tako veselo, don Orione?”

“Zavod imam.”

“Oho! Kje pa? Kakšen je? Ali boste dajali dobro hrano?”

In sta se dogovorila, da bo mladi Orione za štiristo lir v petih letih povsem doštudiral njenega fanta.

Čez pol ure je odšel Orione začudenemu gospodarju štiristo lir kot celoletne najemnine, v tistih časih prav znatno svoto. Zahteval je pismeno potrdilo.

Še enkrat: pri škofu

Ko ga torej škof tako nemilostne sprejme in mu grozi ter očita, da lahkomišelnaj najema lokale, ki jih ne bo mogel nikdar plačati, se Orione prijazno nasmehne in potegne iz žepa podpisano potrdilo o plačani najemnini. Škof presenečen bere besedo za besedo:

“Orione, poklekni, trikrat te bom blagoslovil.”

Zavodi božje Previdnosti

Danes ima Orione 140 tovarišev-duhovnikov, ki mu pomagajo upravljati številne zavode. “Dva moja duhovnika morata upravljati po tri zavode”, pravi Don Orione. Njegovih semeniščnikov je okrog 900. Svetnih duhovnikov, ki so bili vzgojeni v njegovih zavodih je zelo veliko. Njegovi bratje se posvečajo zlasti poljskemu delu. Nekaj posebnega so bratje slepci, ki molijo pred Najsvetejšim. Zelo številne se don Orionove redovnice. Največ zavodov je razsejanih po Italiji, Severni Ameriki, Poljski, Braziliji, Argentini. Njegova posebna želja in cilj je sovjetska Rusija.

Kotolengo v Buenos Aires

Prvi vtis ki ga je našel Don Orione v Buenos Airesu je bil, da ni po njegovem nikjer na svetu niti v samem Londonu, na ta-

ko majhnem prostoru nakopičeeenga tolikega bogastva in hkrati tolike revščine. Tu je treba nekaj narediti. In sicer hitro. In je položil temeljni kamen za prvi argentinski kotolengo, zavod, ki naj bo dom vseh bednih in potrebnih: slepih, gluhonemih, brezposelnih, vseh nesrečnih brez razlike narodnosti ali vere ali prošlosti, nesrečnežev, kakor jih v velikem mestu nikoli ne manjka.

Kapital

Za tak zavod bo treba silnih sredstev. Ampak Don Orione se nič ne boji. Pravi, da stoji za njim silna banka, ki je — božja Previdnost. Vsi njegovi delavci bodo pošteno plačani, zakaj, denarja ima njegova banka dovolj — v žepih dobrih ljudi. In res je neverjetno hitro zbral prav znatnih sredstev.

Šaljivec

Pravi španski pregovor: un santo triste es triste santo, kar bi rekli po domače, da bo žalosten človek slab svetnik. Don Orione je vesel in se rad pošali. Slučajno mi je prišla v roko številka odlične buenosajreške revije Aconcagua, ki je prinesla Orionovo sliko: Pohlevno jezdi na osličku in se prijazno smehlja. Spodaj stoji lastnoročen pripis: "On in jaz sva dva. Orione." Uredništvo prištevja, da je dovolil natis slike samo pod pogojem, da ostane vse kakor je.

Govorice

Cela vrsta govorice kroži po Buenos Airesu o odličnem možu. Zlasti mnogi so ga videli, kako se je med povzdigovanjem dvignil od tal. Že radi radovednosti, je cerkev kjer mašuje vodno polna. Ob neki taki priliki je prestrašeni ministrant pobegnil izpred altarja. Drugič je čudežno pomnožil hostije v ciboriju, ki so bile pošle. Njegova beseda je kakor balzam za duše. Trdovratni grešniki se ob njem izpreobačajo. In tako naprej. Orione sam o teh stvoreh ne govori. Ker nima stalnega spremljevalca, je zelo težko ugotoviti, koliko da je na tem govorjenju resnice.

Dobrodelnost in socijalno vprašanje

Najznačilnejša poteza Orionovega dela je dobrodelnost.

Nekateri dobrodelnost zavračajo, češ da ljudi samo mami in zavlačuje pravi socijalni razvoj. Ravno nasprotno — pravjo — treba je narediti ljudi čimbolj nezadovoljne, da bodo čimprej in čim bolj temeljito razdrli današnji krivični družabni red in ustvarili drugega boljšega, v katerem bom po pravici dobili več, kakor nam more dati danes miloščina.

Tudi o tem je treba povedati par besedi.

Splošno je znan nauk Cerkve o samo po sebi popolni enakopravnosti vseh ljudi pred Bogom. Samo dobra in slaba dela nas pred Bogom razlikujejo. Posvetni ljudje niso mogli svojčas in še danes ne morejo razumeti tega pojmovanja.

Jasno je, da mora biti že samo zato v bistvenem soglasju in da mora biti naravnost želja Cerkve, da bi imeli ljudje tudi že tukaj na svetu čim bolj enake življenjske pogoje, tako da bi bilo med njimi čim manj socialnih razlik, zlasti ne bogatinov in revežev. Čim bolj je kakšna družba tako urejena, da v njej izginjajo socialne razlike, tem bolj je po svojem bistvu krščanska. Če bi imenoval kdo tako družbo komunistično, se Cerkev ne more bati takega imena, marveč prav nasprotno, čemur so najboljši dokaz krščanski samostani in na primer posebno nam jažno-američanom dobro znane jezuitske redukcije, ki so še do danes ostale v najboljšem imenu med znanstvenski socijologi in splošnim ljudskim mnenjem v Južni Ameriki. Cerkev bi mogla resnično komunistično družbo, katere komunizem bi obstojal v tem, da so v njej zemeljske dobrine čim bolj enakomerno razdeljene med vse ljudi, samo pozdraviti.

Kaj pravi na to Orione?

Orione ni politik, ne socialni reformator. Realen človek je, ki jemlje razmere, kakor so in v teh danih hoče napraviti kolikor mogoče dobrega. Sam zase živi skrajno zmerno in skromno. Po njegovem Cerkev ni poklicana, da se umešava v podrobno ureditev medsebojnih odnosov med ljudmi. To naj si ljudje uredijo sami med seboj, po že splošno znanih krščanskih smernicah. Cerkev bo tako rešitev lojalno sprejela, če le ne nasprotuje temeljnim načelom človeških pravic in človekovega dostojanstva. Če se bodo ljudje kdaj odločili za komunistično socialno ureditev, mislim, da jo bo sprejela Cerkev ne samo brez pridržka, marveč naravnost z navdušenjem in bo — po svojem bistvu res nekoliko konservativna — največ pripomogla, da se taka ureditev ustali in čim boljše uveljavi.

Prilike za dobrodelnost tudi v takih razmerah ne bo manjkalo. Oblike dobrodelnosti so vendar neskončno različne.

O konservativnosti Cerkve, ki da ovira resničen socialni napredok morejo govoriti samo tisti, ki ne znajo misliti dovolj globoko.

Označiti Orionovo orjaško delo za reakcionarno in socialni napredok ovirajoče, bi bilo torej znamenje plitvega mišljenja.

To se mi je zdelo vredno poudariti, ker je med nami ljudmi plitvosti zelo veliko.

Izzeljenski učitelj Janko Jankovič,

Tuequegnieux MetM, Francija

SLOVENSKI RUDARJI V FRANCIJI

(Nadaljevanje)

Pondeljek. Fajersiht. Dopoldne plača.

Žalostno je, da morajo podjetniki misliti za delavce in jim določati plačilne dni tako, da bo za delavce dobro. Plačilni dan v soboto bi bil v vsestransko nesrečo za vso kolonijo, posebno pa za delavske družine. Kako zapleteno je socijalno vprašanje in kako je vendar človek slab. Koliko dela bo treba, predno bo zadovoljivo rešeno!

Plačilne dni izrabije Židje in — naši Dalmatinci, ki se s svojo većinoma malovredno robo v celih gručah vsujejo čez delavske kolonije.

Dalmatinci se pohlevni Židje, ki ne narede velike škode. Njihove košare in njihova roba je prav taka, kakor smo jo občudovali svojčas po Slovenskem in jo menda še danes.

Židje so veliko hujši. Njihova roba je "boljša" dražja: obleke, šivalni stroji, radio aparati, vse "najboljše kakovosti", kupljive za majhne denarje in na dolge obroke. Včasih so pripeljejo ti gospodje v avtomobilih.

Ko je seveda papir podpisan, je prekasno dokazovati, da je kakovost slaba, obroki previsoki, čas prekratek. Francoščine pač ne razume skoro nihče naših odraslih ljudi, kar jim je tolikokrat v škodo. Na Francoskem pa je pač francoščina merodajna. Kolikokrat se so naši ljudje že dogovorili, da bodo vzeli to ali ono, zlasti uro ali šivalni stroj, ali radio aparat samo na poizkušnjo, na ogled, čez dva ali tri dni pa dobe obvestilo, da so sklenili in podpisali veljavno kupčijsko pogodbo in da bo treba poravnati znesek prav v kratkem.

Ni čuda, če le malo težko prisluženega denarja ostane v rokah in denarnicah naših ljudi. Vse se namreč složno trudi, kako bi ga čimveč in čimprej izvabili iz njihovih žepov in rok. Franki

pa postajajo danes že itak vedno bolj redki. Razumljivo je, da zlasti gostilničarji ničesar ne zamude, da bi ne prišli na svoj račun.

Nevarjenemu potniku, morda kakemu skrbnemu očetu ali materi ali starokrajškemu župniku, ki bi se potrudili in bi prišli med svoje deco v kako francosko delavsko kolonijo, bi se nudila plačilne dni neverjetno čudna slika, da bi gledali in strmeli. O, če bi vedeli, v kakšne razmere bodo prišli kdaj njihovi telesni in duhovni otroci, kako drugače bi jih pripravili za nevarno pot in za neverjetne zmede življenja v tujini. Za nas stare izseljence te slike niso seveda nič posebnega in bi se nam čudne zdelo, če bi postalo kdaj drugače.

Pijača je največja nesreča vseh teh ljudi. Iz gostiln je slišati vsevprek pijano vreščanje v vseh jezikih sveta. Naravnost harmonično zadoni iz njih sedaj kakšen kranjski hudič, sedaj prમેjdaš. Na cesti boš srečal "boljšo polovico", ki svojo slabšo vleče domov. h družini, h otrokom. Tam piše mož postave svoj protokol, ki ga bo treba morda kakemu našemu človeku plačati prav drago. Čez kar niti zabavljati ne moreš preveč, saj si ga sam kriv. Samo pretept so se zadnji čas močno zredčili, kajti trdi kazni sledi navadno izgon iz dežele, ki se ga danes vseeno vse boji.

Naslednji dan seveda ni vseh na delo. Glave se težke in je treba počitka. V rudniški pisarni pišeje plave. Svojčas ni bilo to nič hudoga. Dela je bilo preveč in delavcev premalo. Delo si dobil kadarkoli si prišel in kjerkoli si hotel. Mnogi niso šli na delo, dokler je kaj okroglega pelo v žepu. Ko so bili žepi prazni, je bilo treba seveda delati na vse pretege. Denar je pač okrogel, naj teče. Na Francoskem je denar posebno težko udržati, zato se ga preluknjali, da si ga lahko naveže, kdor ga hoče ohraniti. Našim izseljencem se je posrečilo to le v majhni meri.

Gospod urednik!

Tako je v kratkem življenje slovenskih izseljencev v Franciji. Popisal sem je kakor ste želeli: tako kot je, brez pretiravanja in brez olepšavanja, ki nikomur nič ne koristi, marveč bi vtegnilo samo bégati slovensko javnost, mamiti in uspavati, v našo splošno, zlasti pa izseljensko škodo.

FRANC DALIBOR, BUENOS AIRES:

Argentinski Filmí

XX. FILM

TIHOTAPCI

Zgodovina nam izpričuje, da so že Egipčani poznali neke datjave državi ob priliki uvoza in izvoza raznega blaga. Grki in posebno Rimljani so prvotni primitivni carinski sistem močno izpopolnili.

Današnjim modernim državam je carina eden izmed glavnih virov dohodkov. Argentinski državni proračun znaša na primer vsako leto po okrog devetsto milijonov pesov in izmolze dobro polovico te svote iz carin.

Carina je zastarela ustanova, ki bi je dvajseto stoletje ne smelo več poznati. Toda, kaj vidimo? Da se vse države sveta plankajo z vedno novimi in vedno večjimi carinami, kakor s pravcatim kitajskim zidom.

Dokler pa bodo obstojale carine, bodo živeli tudi tihotapei, kontrabandisti ali "švercarji", kakor jim Slovenci "pristno po domače" tudi pravimo.

Prav gotovo je ni dežele na svetu, kjer bi se tihotapilo v tako ogromnem obsegu, kakor v Argentini.

Odličen argentinski državnik je že zdavnaj dejal, da je prostranost Argentine eden izmed največjih njenih sovražnikov. Hkrati pa tudi eden izmed največjih prijateljev tihotapeev. Po-vejte mi, kako naj primerno zavaruje svoje carinske meje država z dobrimi devet tisoč kilometri dolgo mejno črto vštevši tudi obrežje Atlantskega oceana? Preračunal sem, da bi bilo treba izdati najmanj šeststo milijonov pesov, če bi hotela Argentina vso svojo mejo, podobno zastražiti, kakor so jo nekatere evropske države. Takšnih žrtev pa Argentina nikakor ne zmore. Zato bo argentinsko tihotapstvo cvetelo dokler bo obstojala država in carinski sistem.

Svila!

Svila je vsem ljuba. Posebno buenosajreške ženske hočejo na vsak način zavijati v svilo svojo bujno rast. Pa tudi moški si

zaželimo včasih svilene srajce, pa naj stane tudi 14 ali 15 pesov. Povpraševanje po svili je v Buenos Aires ogromno.

Svila ni neobhodno potrebno oblačilno sredstvo, marveč predvsem luksus. Zaradi tega je argentinska državna oblast naložila na svilo silno carino. Kakor nalašč za tihotapce, ki skrivaj dovajajo v mesto silne množine tega blaga in ga pod roko prodajajo veliko ceneje, kakor ga morejo pošteni trgovci, pa zraven še zaslužijo za nas povprečne zemljane neverjetne svote.

**
*

Meseca maja 1934 je odkrila buenosajreška policija veliko leglo kontrabandistov v mestnem delu Belgrano.

Potok Vega, ki se v Belgranu izliva v veletok La Plato so pred dvema leti povsem zazidali, podobno kakor pred kakimi tridesetimi leti potok "die Wien" na Dunaju. Oba potoka tečeta sedaj povsem pod zemljo, kakor naše slovenske kraške vode. Oba sta v zvezi s kloakami, ki odvajajo odpadke v Rio de la Plata.

Ko je meseca maja leta 1934 nadzorna komisija mestnega stavbenega urada nadzirala stanje zazidanega potoka, je kakšnih 400 metrov pred izlivom našla kanal, ki ni bil zarisan v načrtu. Kakšno začudenje, saj so vendar vsa ta dela najnovejšega datuma.

Da se prepričajo, kaj da je na stvari, se je komisija razdelila: eni so se vrnili na suho, drugi pa so v čolnu veslali po tem čudnem kanalu. Z udarci na svod oboka so si dajali znamenja, da je mogla komisija, ki je hodila po suhem, točno slediti poti podzemeljskega kanala.

Sled je pripeljala do neke hiše, ki sta jo pred letom najela dva Baska, premogarja. Ko sta si najela novo stanovanje sta prosila mestni stavbeni urad, da smeta napraviti pri hiši moderno stranišče, ki bo v direktni zvezi z omenjenim zazidanim potokom Vega, ki služi hkrati kot odvodni kanal. Stavbeni urad jima je dovolil, onadva pa sta napravila iz stranišča — pristanišče, majhno sicer, ampak opremljeno z vsemi modernimi napravami, skladiščem in celo z moderno napravo za dovajanje svežega zraka. V pristanišču je bil privezan moderen motoren čoln, s katerim sta vsak večer zaplula na veletok, kjer sta se sešla s kako tihotapsko ladjo, ji odvzela dragoceni tovor in tako utihotapljeno blago mirno razpečavala po mestu Buenos Aires. Policija kalkulira, da je šlo v enem samem pičlem letu skozi njune roke za več milijonov svile.

**
*

(Dalje prihodnjič)

Banque Baruch et Cie.

BANKA JUGOSLOVENSКИH IZSELJENCEV V FRANCII,
BELGIJI, HOLANDIJI IN LUKSEMBURGU

11, RUE AUBER
PARIS (9e) FRANCE

Najhitreje in pod najugodnejšimi pogoji pošilja denar v domovino. Nakažite nam svote, ki jih želite poslati v domovino potom čekov, ki se glasijo na francoske franke in so plačljivi v Parizu, ali na čeke v angleških funtih, plačljive v Londonu.

Slovenske gospodinje in kuharice!

Zahtevajte po vseh almacenih slavnoznane izdelke tovarn slavnoznane izdelke tovarne "I K A S": gorčico (mostaza), pecilni prašek (polvo para hornear), angleško omako (salsa inglesa), malinovec (jarabe de frambuesa), puding (budin). Če kateri almacenero teh izdelkov nima naj jih zahteva po telefonu od tovarne Kučera y Cía.

Priporočamo Vam vzgojne zavode mariborskih šolskih sester

SAN LORENZO FCCA, Sta. Fe
ROSARIO, Calle Córdoba 1646
SAN ANTONIO DE PADUA
Oeste

in zavod zagrebških usmiljenk
Dock Sud, Calle M. Estevez 1200

Za natančnejše pogoje
se obrnite na omenjene zavode
bodisi ustno bodisi pisмено.

VIGILOVE POVESTICE

so gotovo najboljše, kar premore Južna Amerika v mladinskem slovstvu. Doslej je izšlo 86 povestic, tiskanih na finem papirju in bogato in res umetniško ilustriranih. Stanejo samo po deset centavov, dobite pa jih v vsaki knjigarni.

K a m n i k

Naš slikar, gospod učitelj Jaka Gospodarič — mislim, da mu lahko rečemo kar stric Jaka, ker se toliko trudi za nas — nam je danes narisal zemljevid Kamnika in njegove okolice. Le dobro si ga oglejte, pa ne samo enkrat ampak večkrat, da se vam bodo vsaj glavni kraji tega koščka naše lepe domovine utisnili v spomin in tako trud našega požrtvovalnega slikarja ne bo zastonj.

Mi pa si bomo nekoliko natančneje ogledali mesto Kamnik, njegovo zgodovino in njegovo okolico.

Že narodna pesem pravi, da je Kamnik krasan. Pa tudi v resnici je. Leži severno od Ljubljane, obkrožen od visokih snežnikov Kamniških planin. Nešteto studentev in studenčkov žubori in brzi od vseh strani snežnih velikanov v dolino in naprej tja proti Kamniku, kjer se stekajo v bistro reko Bistrico. (Kar hitro jo poiščite na zemljevidu in povejte, kam se steka.) Voda te znamenite gorenjske reke je čista ko ribje oko, krepilna ko planinska zeljad in mrzla ko led.

Tam, kjer stoji danes mesto Kamnik, je baje bilo v pradavnih časih jezero. Griček sredi mesta, takozvani Stari grad, kjer stoji na robu cerkvice, se je v onih časih naslanjal na velikega soseda, Križko ali Bergantovo goro, in zaviral pot sedanjemu toku Bistrice. Močan tok Bistrice, narasle vsled hudournikov, pa je predril jez in ločil grič Mali grad od hriba.

Valvazor omenja, da so se še nedavno pred njim videli ob zi-

dovju okoli Malega gradu železni obroči, na katere so pripenjali čolne.

Med ljudstvom je še danes pravljica, da zveni v Nevljah pri Kamniku vsak dan ob treh popoldne prav zato, ker je ob tej uri odteklo jezero.

Na vrhu Kriške gore je moglo že zaslediti ostanke razvalin starega gradu. Ta grad Karnek so sezidali mogočni grofje Ortenburški.

Na že omenjenem malem griču sredi mesta pa je stal v starih časih Mali grad, baje se je kamenje istega porabilo za zidavo mesta. Vrh hriba je lepa ravnina, odkoder je prekrasen razgled tja do Ljubljane. Ob robu na strani pečine stoji cerkvica, ki je res znamenita: pod eno streho so trije altarji, drug vrh drugega. Pripovedujejo, da je v poganskih časih stal tam tempel. Tudi pripovedujejo, da je tu zakopan velik zaklad. Nekoč so se gori igrali otroci. Neka deklica se je od njih odstranila in zagledala podzemljsko votlino, polno zlatnikov. Naglo si jih je nasula v predpasnik, toda ta hip jo je prevzela groza in strah, vrgla je zlatnike od sebe in zbežala k tovarišicam. Ko so šli potem iskat ono podzemljsko votlino, je niso več našli.

Ta zaklad baje straži ajdovska deklica. Stari ljudje govore, da še ni dolgo tega, ko se je ajdovska deklica prikazovala izvoljenim ljudem v vsej svoji deklinški krasoti. Pripovedovala jim je, da je potomka stare poganske rodovine, ki je prebivala nekdanja

Malem gradu. Sedaj pa mora tukaj čakati in trpeti do sodnega dne, ako je preje ne reši nedolžen mladenič s tremi udarci z leskovo šibo. Temu bi rada darovala vse svoje zaklade in postala njegova žena.

V srednjem veku je bil Kamnik znamenit kraj in je imel močno in visoko obzidje. Za časa prvih turških vojn so se zbirali v njem ljudje z vseh strani in si v njegovom obzidju iskali zavetja.

Mesto je imelo med drugim tudi pravico krvave sodbe in pregnanstva. Pravico je sodil sodnik s starešinstvom.

Tekom časa so zadeli mesto poleg veselih tudi mnogi žalostni dogodki. Mesto je štirikrat pogorelo. Nekaj časa so mu vladali tudi Celjski grofi.

Kamniška šola je ena najstarejših na bivšem Kranjskem. V spodnjem delu mesta je župna cerkev na Šutni. V njenih podzemeljskih grobnicah je mnogo nagrobnih napisov, zlasti rodovine Lamberške.

Malo pod Šutno je na prijaznem griču 1-1550 sezidal Jurij Lamberg mali gradič. (Ime Lamberg si zapomnite. O teh grofih bomo še večkrat kaj slišali.)

Ob vznožju žalskega homca stoji že nekaj stoletij frančiškanski samostan. V Kamniku je tudi državna tvornica za smodnik. Na mestu, kjer stoji ta, je stal v starih časih grad Kacenberg. Ob bregu Bistrice pa so bile do druge polovice 19. stoletja številne kovačnice za žeblje. Od tamkaj je bilo "najbolj prijetno poslušati ubrano zvonenje kamniških in okoliških cerkva".

Kamnik je prijetno, tiho letovišče in planinsko zdravilišče. Življenje v njem poteka mirno, zato ugaja zlasti osebam, ki ne ljubijo bučnega razveseljevanja, kakršno vlada danes po nekaterih naših letoviščih.

Poleg bogatih naravnih krasot in prijetnega odpočitka pa tudi Kamnik že danes vse potrebno tudi bolj razvajanemu tujcu. Predvsem naj omenim novo moderno kopališče, dalje imajo tujei priliko za lov, ribolov, tudi prometne zveze na vse strani so zelo ugodne.

Iz okolice Kamnika pa naj omenim le še trg Mengeš, kjer je bil doma slovenski pisatelj Janez Trdina, dalje Domžale, kjer izdelujejo slamnike, Komendo, Homec in Jarše.

Seveda pa ne smem pozabiti omeniti, da so se v Kamniških planinah pred več kot sto leti skrivali tudi rokovnjači. Toda o njih bomo kaj več slišali, ko si bomo ogledali Jurčiča, ki je življenje teh glasovitih razbojnikov tako živahno opisal v svojem znamenitem delu Rokovnjači.

V Kamniku je bil rojen tudi naš pesnik Anton Medved.

Jugoslavija: Zadrúžna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta,
s pripombo: za Duhovno življenje, Buenos Aires.

Brasil: Banco Germánico, Rio de Janeiro, Rua Alfandega 5 — Banco Ger-
mánico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 — Banco Germánico, Santos,
Rua 15 de Noviembre 164 — Banco Holandés, Sao Paulo, Rua da quintanda 9.

Paraguay: Baneo Germánico, Calle Peas. Franco esq. Chile.

Chile: Baneo Germánico de la A. S., Santiago, Calle Huérfanos 833.

Baneo Germánico, Valparaíso, calle Pratt 238.

Francija, Belgija in Luksemburg: Banque Baruch et Cie., 11, Rue Auber
Paris (9e) France

Holandsko: Holandsche Bank — Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam.

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

Naročniki iz Severne Amerike nam najenostavnejše nakažejo naročnino v
čeki The Chase National Bank of The City of New-York, ki ima svoje po-
družnice po vseh večjih severcameriških mestih. Čeki naj se glase na:

Administration of The Spiritual Life, Buenos Aires, Argentina.

SLOVENSKA KROJAČNICA IN TRGOVINA

z manufakturnim blagom po konkurenčnih cenah.

Priporoča se: Sebastian Mozetič

Buenos Aires

OSORIO 5025 (La Paternal)

V Č E R A J

D A N E S

J U T R I

I N V E D N O

edino na poznanem

SLOVENSKEM ODDELKU

BANCO HOLANDES

BME. MITRE 234

Buenos Aires

boste Vi postreženi kakor zaslužite za Vaše

DENARNE POŠILJKE

Vaši družini v domovino.

HITROST — TOČNOST — NEZNATNI STROŠEK

ULOŽITE VAŠ DENAR NA HRANILNO KNJIZICO

za ne delati celo svoje življenje, priti na starost betežen in siromak,
za katerega nihče ne mara.

SIGURNOST — DOBRE OBRESTI

PRODAJA LADIJSKIH VOZNIH KART

(ida ali lamada)

NAJHITREJŠI PARNIKI — UDOBNOST — NAJNIZJE CENE

NOBEDEN Vam ne more nuditi UGODNOSTI katere boste imeli na

B A N C O H O L A N D E S

POISKUSITE, DA SE PREPRIČATE

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 - BUENOS AIRES - 25 de Mayo 149-59

PODRUŽNICE V JUŽNI AMERIKI:

BUENOS AIRES	PARAGUAY	BRASIL	CHILE
Mercado Abasto	C. Pres. Franco	RIO-SANTOS	SANTIAGO
Corrientes 3223	ASUNCION	SAO PAULO	VALPARAISO

HRANILNICA:

Komu boste zaupali Vaše prihranke?

Banco Germánico Vam nudi popolno varnost in primerne obresti!

DENARNE POŠILJKE:

Potom katere banke boste poslali denar svojim domačim?

Banco Germánico sprejema vso odgovornost, da bo Vaš nalog najtočneje, najhitreje in najvarneje izvršen.

VOZNE KARTE:

Kje boste kupili ladijsko vozno karto?

Banco Germánico je predstavnik vseh parobrodskih družb in Vam more nuditi bodisi vozovnice bodisi pozivnice pod najugodnejšimi pogoji.

IZSELJENSKA POŠTA:

Kam naj Vam pošiljajo pošto, če nimate stalnega bivališča?

Banco Germánico raspolaga s posebnim oddelkom za izseljensko pošto, ki Vam jo hrani ali brezplačno pošilja na Vaš najnovejši naslov.

Naše uradne ure: od 8½ do 7 zvečer; ob sobotah do 12½.

SIGURNOST! BRZINA! USLUŽNOST! POVERJENJE!